

Seminář č. 2: Zadání

Téma: Struktura a dynamika obyvatelstva

Úkol 1

- Vytvořte vlastními silami (v excelu..) věkovou pyramidu za ČR za rok 2014 (nebo poslední aktuální) v grafické podobě (věkové složení obyvatel - jednoleté kategorie), srovnajte ji s jiným rokem (min rok 1960 a lépe starší) - tu můžete převzít z jakéhokoliv důvěryhodného zdroje), poukažte na specifika, výkyvy, zářezy – vysvětlete všechny významné anomálie (historické souvislosti), které jsou vidět na obou pyramidách).
- Dále srovnajte aktuální věkovou pyramidu ČR se Slovenskem a s jinými zeměmi světa (jakýkoliv důvěryhodný zdroj), kde budou vidět především rozdíly, ale i podobnosti. Zkuste najít nějaké predikce věkových pyramid do budoucna.

Zpracují - Skupina 1: Petra Nečasová, Petr Toman, Hana Buzrllová, Ivana Hájková, Sáva Petříčková, Lucie Sejkorová

Úkol 2

- Zjistěte vzdělanostní strukturu obyvatel ČR za roky 1950, 1961, 1970, 1980, 1991, 2001, 2011 (sčítání lidu) a 2015 (výběrové šetření pracovních sil - VŠPS) a zakreslete do grafu; za roky 2001 a 2011 porovnejte i jednotlivé kraje. Za všechny získané roky spočítejte podíly obyvatel s nevyšším dosaženým vzděláním 1) základním (+bez vzdělání), 2) SŠ bez maturity, 3) SŠ s maturitou, 4) VŠ.
- Porovnejte aktuální vzdělanostní strukturu ČR se Slovenskem a s vybranými zeměmi EU (ze srovnatelných dat, což je složité jak víte, ale něco půjde..).

Zpracují:

Pavel Dospíšil, Petra Surovcová, Lucia Lužáková, Lucie Neumannová, laexandr Tokár, David Gurník, Lucia Opáleková

Úkol 3

- Zjistěte počty živě narozených a zemřelých a následně přirozený přírůstek, migrační saldo (přírůstek stěhováním) a celkový přírůstek obyvatelstva (vše absolutně i relativně na 1000 obyv. středního stavu či celkový počet obyvatel) v ČR v letech 1785-2014 (narození, zemřelí, přirozený přírůstek) či později (migrace, celkový přírůstek...dle dostupnosti dat). Vše s rozumem a nadhledem zakreslete do grafů (zde stačí desetileté intervaly), poukažte na významné výkyvy, anomálie či naopak dlouhodobé trendy (historické souvislosti), vypište max a min hodnoty ...tzn. je nutné se podívat na celé časové řady po jednotlivých rocích a vybrat významné excesy/anomálie, nespoléhat se jen na údaje ob 10 let, které řadu, i velkých výkyvů, zakryjí.
- Aktuální údaje za ČR (relativizované) srovnajte stručně s dostupnými daty za Slovensko a vybrané země EU

Zpracují:

Bára Červenková, Kamila Juříčková, Alžběta Dvořáčková, Vít Vajčner, Adam Odrazil, Jan Holeček

Úkol 4

- Vypočtete indexy stáří, míru ekonomické aktivity (vyberte si nejčastěji používaný vzorec) a index ekonomického zatížení pro ČR v letech 1950, 1961, 1970, 1980, 1991, 2001 a 2011 (sčítání lidu) a zakreslete do grafu.
- Dále srovnajte aktuální stav v ČR v daných ukazatelích se Slovenskem a vybranými zeměmi EU, které se „chovají“ jinak nebo podobně jako ČR.

Zpracují: Petr Lasota, Tomáš Zelenka, Dominik Kotala, Jan Slavík, Jakub Haman, Michal Kozel, Roman Jiráček

Zdroje dat:

- Většinu dat lze nalézt na internetových stránkách Českého statistického úřadu, Eurostatu, příp. jinde...nebo i holt zajít pro historická data do knihovny (asi MZK, na ESF to nejspíše nebude..), kde mají různé historické lexikony
- Níže uvedené adresy jsou pouze vstupní, na Vás bude naučit se hledat dál konkrétní věci a interpretovat je, to je asi to nejdůležitější
- Napřed hledejte v elektronických zdrojích, resp. zjistěte, jestli to potřebné někde opravdu mají, ať nechodíte např. do knihovny zbytečně

<http://www.czso.cz/>

https://www.czso.cz/csu/czso/evropska_data_esds

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

Délka prezentace:

- 15 – 20 min., doporučuji prezentovat v jednom či dvou lidech, šest nebo sedm je nesmysl, můžete se příště vystřídat

Hodnocení:

- chci, abyste se naučili „běžně“ používat důležité statistické zdroje dat a záleží jen na Vaší šikovnosti, jak je dokážete nalézt a využít
- teď již Vaše výstupy vstoupí do mého hodnocení seminářů a celkového hodnocení ke zkoušce, budu si porovnávat připravenost resp. nepřipravenost tématu, originalitu, ale i kultivovanost/nápaditost projevu
- prezentaci nemusíte nikam vkládat, jen když si ji vyloženě vyžádám, tak mi ji pošlete mailem nebo dáte do úschovny

Poznámky:

- nemělo by se stát, že některé ukazatele/data nebudou vůbec existovat
- celá příprava prezentace by Vám neměla zabrat víc než někoik hodin, pokud ano, tak je něco špatně – a já vím z minulých let, že to v pohodě jde
- snažte se minimalizovat text, maximalizovat grafiku, vytvářejte vlastní grafy, mapky, schémata..., pomáhejte si i převzatými

- nezahlcujte text (jen body, glosy, odrážky..) velkým množstvím čísel, také velké tabulky nejsou moc dobré
- nezapomeňte, že 1 slide = zhruba 1 minuta času...takže s rozumem a nadhledem, což není vždy jednoduché...